

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 6 sierpnia 2010 r.

LGD-4101-009-01/2010
P/10/071

**Pan
Prof. dr hab. inż. Henryk Krawczyk
Rektor Politechniki Gdańskiej**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Politechnice Gdańskiej (dalej: „Uczelnia”). Przedmiotem kontroli było wykorzystanie środków publicznych w latach 2008 – 2010 (I kwartał).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 20 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ust. 1 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Liczba studentów Uczelni kształcących się ogółem na 9 wydziałach (26 kierunkach w roku akademickim 2008/2009 oraz 28 kierunkach w roku 2009/2010) wzrosła z 19.501 osób w 2007 r., do 21.687 w 2008 r. i 22.846 studentów w 2009 r. Liczba osób studiujących na studiach stacjonarnych była większa niż na studiach niestacjonarnych i wynosiła w badanych latach odpowiednio: 83,5%, 81,5% i 83,2% ogólnej liczby studentów. Z kolei liczba zatrudnionych nauczycieli akademickich na koniec 2009 r. (1206 osób) wzrosła o 1,5%, tj. o 18 osób w stosunku do stanu na koniec 2008 r.

Uczelnia uzyskała dotacje z Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego (dalej „MNiSW”) na realizację zadań dydaktycznych w wysokościach: w 2008 r. – 142.602,6 tys. zł, co stanowiło 51,95% przychodów ogółem (274.514,0 tys. zł), w 2009 r. – 157.323,9 tys. zł, tj. 53,33% przychodów ogółem (294.983,8 tys. zł), W planie finansowym na 2010 r. dotacje wynosiły 161.499,9 tys. zł, tj. 49,34% planowanych przychodów (327.332,3 tys. zł). Ponadto Uczelnia uzyskała wsparcie finansowe ze środków Wspólnot Europejskich w wysokości 341.267,3 tys. zł.

W latach 2008 – 2009 Uczelnia nie wykorzystwała otrzymanych dotacji na zwiększenie wynagrodzeń ze środków rezerwy celowej budżetu państwa w 2008 r. w wysokości 250,9 tys. zł, a w 2009 r. w kwocie 1.885,1 tys. zł. Środki te pozostały w dyspozycji Uczelni do wykorzystania w latach następnych, zgodnie z *art. 98 ust. 3 ustawy z 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym*¹ (dalej: „Psw”).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, skontrolowaną działalność.

Formułując powyższą ocenę uwzględniono przede wszystkim poprawę sytuacji finansowej Uczelni, tj. ponad czterokrotny wzrost wypracowanego zysku z działalności operacyjnej w latach 2008-2009, sposób realizacji planów rzeczowo – finansowych (wykonanie w 2008 r. planu kosztów działalności operacyjnej na poziomie 94,5%, a w 2009 r. - 89,2%), zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie dotacji MNiSW na inwestycje budowlane w łącznej wysokości 3.090 tys. zł oraz na pomoc materialną dla studentów i doktorantów w łącznej wysokości 48.448,9 tys. zł, prawidłowe naliczenie środków na nagrody dla nauczycieli akademickich w wysokości 3.048,0 tys. zł oraz dla pracowników niebędących nauczycielami w kwocie 939,8 tys. zł, znaczący wzrost w 2009 r. (w stosunku do 2008 r.) aktywności Uczelni w międzynarodowych programach naukowych (z 19 do 65), sieciach naukowych (z 10 do 49) i konsorcjach (z 4 do 31), jak również realizację wniosków dotyczących poprzedniej kontroli NIK związanej z nadawaniem stopni i tytułów naukowych.

Nieprawidłowości dotyczyły naruszenia przepisów prawa przy rozporządzaniu nieruchomościami oraz przy udzieleniu 1 (spośród 6 zbadanych) zamówienia publicznego. Powyższa ocena wynika z niżej opisanych ustaleń.

1. Spośród 5 podpisanych umów najmu nieruchomości w 4 przypadkach Uczelnia nie wystąpiła do Ministra Skarbu Państwa o zgodę na rozporządzenie składnikami aktywów trwałych (nieruchomościami) o wartości rynkowej wyższej niż 50 tys. euro, co było niezgodne z *art. 5a ust. 1 ustawy z 8 sierpnia 1996 r. o zasadach wykonywania uprawnień przysługujących Skarbowi Państwa*². Uczelnia przed zawarciem ww. umów nie ustaliła wartości rynkowej tych nieruchomości, jednakże ich wartość księgowa na dzień zawarcia umowy przekraczała 50 tys. euro i wynosiła w przypadku:
 - budynku w Gdańsku przy Al. Zwycięstwa 30 o powierzchni 6 766 m² o wartości księgowej 2.415,6 tys. zł, tj. 674,4 tys. euro (umowa z 15.11.2007 r.),

¹ Dz. U. Nr 164, poz. 1365 ze zm.

² Dz. U. Nr 106, poz. 493 ze zm.

- działki gruntu o powierzchni 0,33 ha zabudowanej budynkami w miejscowości Kamionka 11 gmina Iława, nad jeziorem Silm o wartości księgowej 194,9 tys. zł, tj. 54,4 tys. euro (umowa z 01.01.2008 r.),
- lokalu użytkowego przeznaczonego pod gastronomię w budynku „Bratniak” o wartości księgowej 2 268,9 tys. zł, tj. 545,3 tys. euro (umowa nr 1/2009 z 26.06.2009 r.),
- pomieszczenia o powierzchni 194,62 m² położonego w budynku dydaktycznym Wydziału Zarządzania i Ekonomii przy ul. Traugutta 79 w Gdańsku o wartości księgowej 418,3 tys. zł, tj. 102,0 tys. euro (umowa nr 31/2009 z 24.08.2009 r.).

Przychody Uczelni uzyskane w kontrolowanym okresie z tytułu tych umów wyniosły ogółem 1.517,8 tys. zł (464,5 tys. zł w 2008 r., 776,8 tys. zł w 2009 r. i 276,5 tys. zł w I kwartale 2010 r.). NIK zwraca uwagę, na zaistniałe ryzyko w prowadzonej działalności, o którym mowa w *art. 5a ust. 2 ww. ustawy*, iż czynność prawna dokonana z naruszeniem obowiązku określonego w *ust. 1 art. 5a* jest nieważna. Przyczyną nieprawidłowości była błędna interpretacja przepisów prawa, a odpowiedzialnym za podjęcie działań w zakresie uzyskania ww. zgody był Kanclerz, nad którym nadzór sprawował Rektor Uczelni.

2. Spośród 6 postępowań o udzielenie zamówień publicznych o wartości przekraczającej równowartość 14 tys. euro (łącna wartość zawartych umów 3.346,9 tys. zł brutto), w przypadku jednego zamówienia (o wartości umowy 430,0 tys. zł) stwierdzono nieprawidłowość polegającą na braku w dokumentacji przetargowej na dostawę spektrometru impedancyjnego Concept 40 wraz z wyposażeniem, oświadczenia osoby uczestniczącej w postępowaniu (Dziekan Wydziału Fizyki Technicznej i Matematyki Stosowanej), o którym mowa w *art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych*³, Zgodnie z wyjaśnieniem sekretarza komisji przetargowej oświadczenie tej osoby zaginęło. Powyższa okoliczność świadczy nienależycie sprawowanym nadzorze nad przechowywaną dokumentacją przetargową, gdyż zgodnie z *art. 97 ust. 1 ww. ustawy*, protokół z postępowania wraz z załącznikami należy przechowywać przez okres 4 lat w sposób gwarantujący jego nienaruszalność.
3. NIK zwraca uwagę, iż pomimo wprowadzenia w Uczelni zasad dotyczących rozliczania kosztów działalności dydaktycznej, (uprawnienie Rektora związane z § 14 *ust. 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie szczegółowych*

³ Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759

*zasad gospodarki finansowej uczelni publicznych*⁴) w toku kontroli nie można było jednoznacznie określić rzeczywistych kosztów kształcenia, co wynikało z łącznego ewidencjonowania przez Uczelnię kosztów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Ponadto dokonane przez Uczelnię w trakcie kontroli rozliczenie kosztów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych wykazało, że odpłatność za studia niestacjonarne w stosunku do przeciętnego kosztu kształcenia była znacznie wyższa na 3 spośród 8 wydziałów: na Wydziale Zarządzania i Ekonomii opłata za studia wynosiła 4,0 tys. zł (w latach 2008-2009), przy czym przeciętny koszt kształcenia był niższy o 1,7 tys. zł (tj. o 42,5%) w 2008 r. oraz o 1,5 tys. zł (tj. o 37,5%) w 2009 r.; na Wydziale Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki – kierunku Informatyka opłata za studia I stopnia wynosiła w 2008 r. 2,5 tys. zł przy koszcie 1,8 tys. zł (w 2009 r. opłata wyniosła 2,9 tys. zł, a koszt 1,6 tys. zł), za studia II stopnia opłata wyniosła 3,4 tys. zł w 2008 r. przy koszcie 2,7 tys. zł (w 2009 r. opłata wyniosła 3,4 tys. zł, a koszt 2,8 tys. zł); na Wydziale Inżynierii Lądowej i Środowiska opłata wyniosła 3,8 tys. zł (w latach 2008-2009), a koszty wyniosły 2,5 tys. (w 2008 r.) oraz 3,2 tys. (w 2009 r.). Z kolei na Wydziale Mechanicznym – kierunku Mechanika i Budowa Maszyn opłata wyniosła 4,6 tys. zł i była w 2008 r. zaniżona w stosunku do kosztu 5,9 tys. zł o 22,0%, a w 2009 r. zniżenie to w stosunku do kosztu 7,0 tys. zł wyniosło 34,3%.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) wprowadzenie mechanizmu kontrolnego (rozwiązania organizacyjnego) mającego na celu zapewnienie uzyskiwania zgody Ministra Skarbu Państwa na wynajem nieruchomości, dla których wartość rynkowa przekracza 50 tys. euro,
- 2) wzmocnienie nadzoru nad przechowywaniem dokumentacji postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- 3) spowodowanie odrębnego rozliczania kosztów działalności dydaktycznej finansowanej z budżetu państwa oraz odpłatnego kształcenia na studiach niestacjonarnych.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁴ Dz. U. Nr 246, poz. 1796.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.